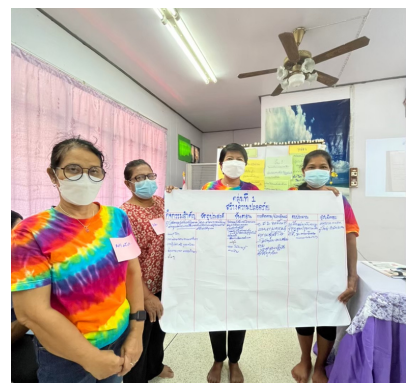
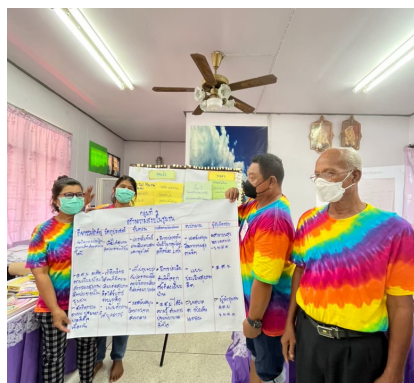

พื้นที่ต้นแบบวัคซีนใจในชุมชน

ผลงาน “ห้วยคั่นแหลม ร่วมสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ สู้ภัยโควิด-19”

โดย นางสาวพจนพร จันทร์หอม
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยคั่นแหลม
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

" ห้วยคั่นແหลນ ร่วมสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ สู้ภัยโควิด-19 "

ชุมชนตำบลห้วยคั่นແหลນ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นห้วยหนองและลำคลอง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ หมู่บ้านในชุมชนอยู่ใกล้ชิดกัน ทำให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกันเป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ฉันท์ญาติมิตรจึงยังคงอยู่ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,269 คน 1,103 ครัวเรือน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 1,596 คน เพศหญิง จำนวน 1,673 คน ประชาชนประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนาปลูกข้าว ทำสวน เลี้ยงปลา ร้อยละ 20 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และรับจ้าง

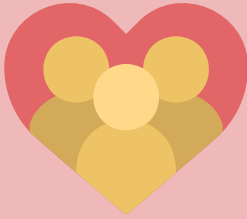

สถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่

ในช่วงระลอกแรก พบผู้ป่วยโควิด-19 ในตำบล จำนวน 9 ราย เสียชีวิต 1 ราย จากนั้นสถานการณ์การระบาดโควิด-19 ลดลง ประชาชนเริ่มกลับมาใช้ชีวิตปกติ การระบาดระลอกสองได้เริ่มต้นอีกครั้ง ส่งผลให้ผู้ป่วยเพิ่มจำนวนมากขึ้น โรงพยาบาลสนามแห่งเดียวไม่สามารถรองรับผู้ป่วยได้เพียงพอ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง จึงได้มีคำสั่งให้จัดตั้งโรงพยาบาลสนามเพิ่มอีก 1 แห่ง และจัดตั้งศูนย์พักคอยประจำอำเภอทุกอำเภอ โดยให้สาธารณสุขอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบ ในระลอกที่สองนี้ พบผู้ป่วยโควิด-19 จำนวน 470 ราย เสียชีวิต 4 ราย แต่ด้วยประสบการณ์จากระลอกแรก ทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและภาคีเครือข่ายในชุมชนมีความสามารถจัดการได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น รวดเร็ว เทศบาล กำหนดผู้ใหญ่บ้าน อสม.ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

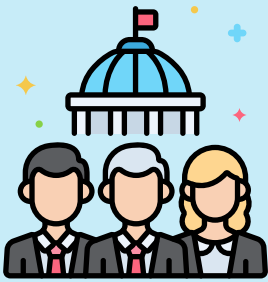
ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

บุคคลและครอบครัว

- ถูกลดเงินเดือน
- ลดโบนัสรายปี
- ลาออกจากงาน
- ครอบครัวเสียชีวิตจากโควิด-19 ญาติมี
ความเครียดจากการสูญเสีย ไม่สามารถประกอบ
พิธีทางศาสนาได้

ชุมชนและภาครัฐ

- จำนวนผู้ป่วยโควิด-19 และกลุ่มเสี่ยงสูงมากขึ้น
- ข้อจำกัดด้านบุคลากร
- ผู้ป่วยโควิด-19 และผู้มีความเสี่ยงสูงบางรายไม่
ยอมกักตัว
- การค้าขาย ตลาดนัดในชุมชน ชบเซาลง

ผลกระทบทวนชุมชนก่อนการทำให้แผน

โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนอย่างไรบ้าง
ทวนชุมชนตามหลักการ 4 สร้าง ด้วยแบบสำรวจภูมิคุ้มกันทางใจ

คะแนนที่ได้ 51 คะแนน

การแปลผล

46-51 คะแนน ชุมชนของคุณมีวิสัยทัศน์ในระดับปานกลาง (B)

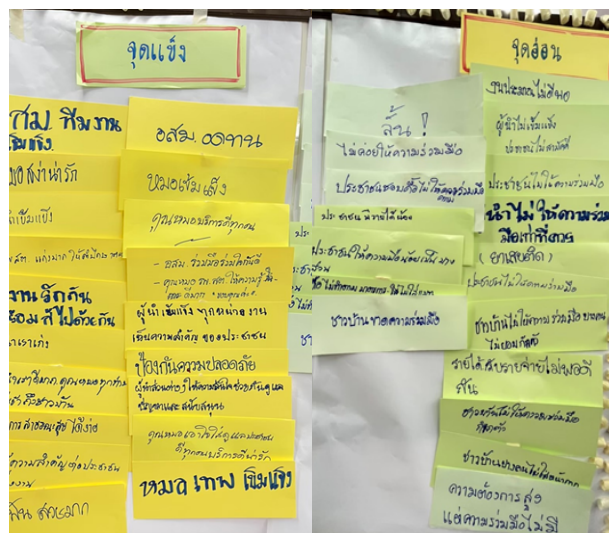
ชุมชนของคุณมีความสามารถในการเสริมสร้างวิสัยทัศน์และจัดการกับวิกฤตในระดับนี้
แต่ยังมีบางประเด็นที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น

ชุมชนตำบลห้วยคั่นแหลม
อำเภอวิเศษชัยชาญ
จังหวัดอ่างทอง
มีผลการประเมินวิสัยทัศน์
ในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

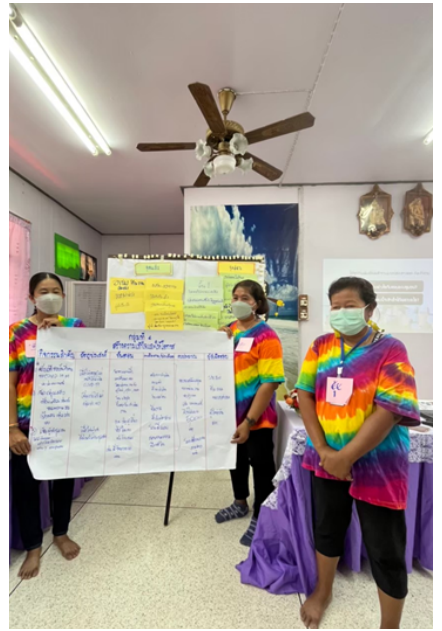
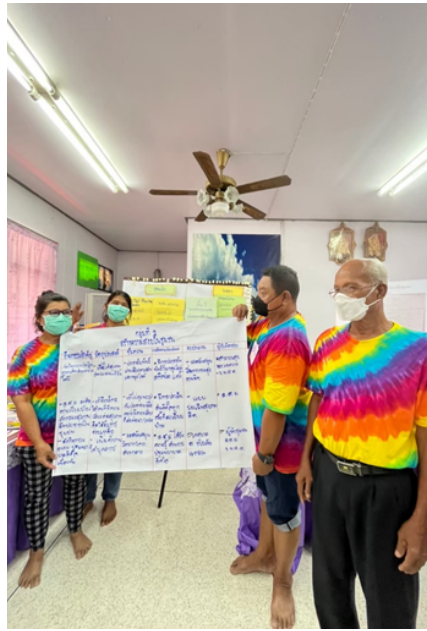
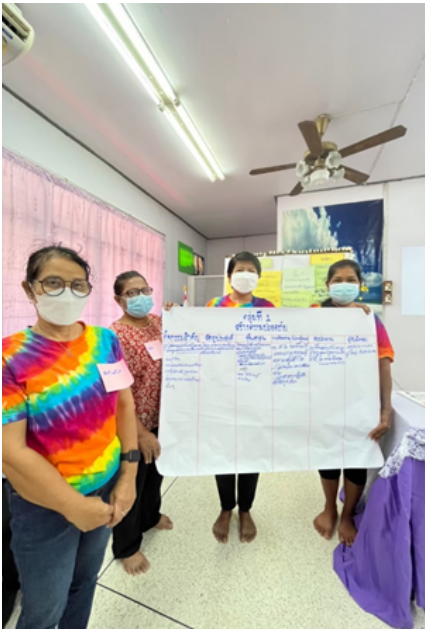
ผลการทบทวนชุมชนก่อนการทำแผน

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนในชุมชน

จุดแข็งของชุมชน	จุดอ่อนของชุมชน
ผู้นำเข้มแข็ง ร่วมมือร่วมใจ เต็มใจในทุกๆเรื่อง	คนไทยปิดบังข้อมูล คนติดแล้วไม่ยอมกักตัว
มีความสามัคคี	ไม่รับผิดชอบต่อสังคม
ความเอื้อเฟื้อ	ผู้นำขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง
ส่งเสริมอาชีพในชุมชน	คนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดความรู้
กลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็ง มีกองทุนหมู่บ้าน	ไม่มีความร่วมมือเท่าที่ควร ขาดความช่วยเหลือ
อสม.ติดตามคนป่วยตลอดเวลา	หวาดระแวงกันเอง
รพ.สต. อสม. ผู้นำเข้มแข็ง	ไม่ให้ความร่วมมือในการเยี่ยมบ้าน
ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้	มีผู้สูงอายุมาก
อสม.คอยดูแลติดตามผู้ป่วยติดเตียง	ได้รับการดูแลช่วยเหลือไม่ทั่วถึง
เห็นใจ ให้โอกาส	
มีความผูกพันแบบเครือญาติ ไกลชิดกัน	
มีวัฒนธรรมที่ดีงามร่วมกัน	
คนในชุมชนมีจิตอาสา	

จัดทำแผนปฏิบัติการเสริมสร้างวัคซีนใจในชุมชน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

จากกระบวนการ 4 สร้าง 2 ใช้ การสร้างวัคซีนใจในชุมชน ชุมชนตำบลห้วยคั่นแหลม อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ดังนี้

● ■ ▲ สร้างความรู้สึกลดภัยในชุมชน

1. รพ.สต.ห้วยคั่นแหลม ทบทวนความรู้โควิด-19 ให้แก่ อสม. เทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อไปสื่อสารทำความเข้าใจและเสริมความรู้ให้ถูกต้อง เพื่อลดความตระหนกในชุมชน
2. มีแหล่งประชาสัมพันธ์ในชุมชน เพื่อสื่อสารความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ผ่านช่องทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เอกสารแผ่นความรู้ แจกตามร้านค้า ชุมชน กลุ่มไลน์หมู่บ้าน เพจ Facebook กองสาธารณสุขเทศบาลตำบลห้วยคั่นแหลม
3. อสม.ร่วมกับเทศบาล ตั้งจุดตรวจคัดกรองผู้ที่มาจากพื้นที่สีแดง ชุมชนแออัด และจุดที่มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทางสังคม เช่น ตลาดนัด งานศพ งานบุญ งานแต่ง ฯลฯ
4. เทศบาลตำบลห้วยคั่นแหลม ดำเนินการควบคุมโรคโดยการพ่นยามาเชื้อ มอบอุปกรณ์ป้องกันโรคให้แก่ทุกคนรอบครัวที่พบผู้ติดเชื้อในบ้านทุกราย
5. อสม.ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นแกนหลักในการสอดส่องมองหากลุ่มเสี่ยงเข้าข่ายติดเชื้อโควิด-19 และนัดหมายให้มารับการตรวจ ATK ฟรีที่ รพ.สต.ห้วยคั่นแหลม กรณีที่ติดเชื้อโควิด-19 ส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ เพื่อตรวจซ้ำ และเข้าสู่ระบบการรักษา สำหรับผู้ป่วยสีเขียว ชาว จะรับการรักษาที่ศูนย์พักคอย ส่วนผู้ป่วยสีเหลือง จะรักษาที่โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ ซึ่งปัญหาที่พบ คือ จำนวนเตียงในรพ.สนาม ศูนย์พักคอยไม่เพียงพอ จึงต้องมีมาตรการ Home Isolation รองรับผู้ป่วยโควิด-19 ในรพ.สนาม และศูนย์พักคอยที่ไม่มีอาการ กลับไปกักตัวต่อที่บ้านให้ครบ 10 วัน เพื่อระบายผู้ป่วยเก่า และรับผู้ป่วยรายใหม่เข้าระบบ ซึ่งเทศบาลตำบลห้วยคั่นแหลม จะเป็นผู้จัดรถรับ ส่งผู้ป่วย ทุกวัน เวลา 13.00 น. กลับมาส่งในชุมชน

สร้างความรู้สึกลงบในชุมชน

1. รพ.สต. ให้ความรู้เรื่องสถานการณ์โควิด-19 อาการ แนวทางการรักษา สถานที่ตรวจ ATK การทำความสะอาดที่อยู่หลังคนในบ้านติดโควิด-19 ให้แก่ อสม. ผู้นำชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ให้ความรู้แก่คนในชุมชน
2. รพ.สต. ร่วมกับ อสม.ประชาสัมพันธ์การประเมินสุขภาพจิตด้วย Mental Health Check In และลงเยี่ยมบ้าน ส่งข้าว ส่งยา คัดกรองสุขภาพกาย สุขภาพจิตให้แก่ประชาชน
3. มีการให้บริการประชาชน 24 ชั่วโมง ผ่านเบอร์ติดต่อเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ห้วยคั่นแหลน และเทศบาลห้วยคั่นแหลน และเบอร์ 1669 คอยรับการประสานงาน ถ้ามีกรณีฉุกเฉิน
4. รพ.วิเศษชัยชาญ ร่วมกับ รพ.สต.ห้วยคั่นแหลน คัดกรองสุขภาพจิตให้แก่ผู้ป่วยโควิด-19 ที่กักตัวในระบบ HI จำนวน 203 คน พบว่า ผู้ป่วยโควิด-19 มีความเครียดมากถึงมากที่สุด จำนวน 36 คน เสี่ยงซึมเศร้า 14 คน และคิดอยากฆ่าตัวตาย 8 คน จึงได้โทรศัพท์ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งรายงานจิตแพทย์ในการสั่งยา และนำไปให้ รพ.สต. มอบให้แก่ผู้ป่วยโควิด-19 ที่บ้าน

● ■ ▲ สร้างความหวังในชุมชน

1. เทศบาลตำบลห้วยคັນແหลນได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอ่างทอง เพื่อซ่อมแซมบ้านให้กับคนพิการจำนวน 3 ราย รายละ 20,000 บาท
2. เทศบาลตำบลห้วยคັນແหลນ ร่วมกับสภากาชาดไทยมอบชุดธารน้ำใจกวีชีวิตฯ รวมใจฝ่าวิกฤต COVID-19 ให้กับผู้สัมผัสเสี่ยงสูงในพื้นที่ตำบลห้วยคັນແหลນทุกราย
3. ผู้นำชุมชน อสม. กลุ่มสตรีและกลุ่มเปราะบาง รวมกลุ่มสร้างอาชีพในชุมชน
4. เทศบาลตำบลห้วยคັນແหลນ พร้อมด้วย รพ.สต.ห้วยคັນແหลນ และ อสม. นำอุปกรณ์กักตัว สิ่งของอุปโภค บริโภค มอบให้กับครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบ ให้คำแนะนำในการกักตัวตามมาตรการด้านสาธารณสุข และพ่นยาฆ่าเชื้อเพื่อป้องกันการติดเชื้อในครอบครัว

● ■ ▲ สร้างความเข้าใจ ให้โอกาสในชุมชน

1. เหล่ากาชาดจังหวัดอ่างทอง จัดสรรวัคซีนและลงพื้นที่ฉีดวัคซีนให้แก่ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงที่บ้าน พร้อมทั้งมอบถุงยังชีพให้ และซ่อมแซมบ้านให้จำนวน 1 หลัง
2. ทีม อสม.ส่งข่าว คอยพูดคุยให้กำลังใจ ให้ความรู้หลังป่วยโควิด-19 และใช้ชีวิตแบบ New Normal
3. คนในชุมชนร่วมกันจัดทำอาหารส่งให้ผู้เสี่ยงสูงกักตัว เพื่อลดความเครียดจากการขาดงาน ขาดรายได้

ผลการทบทวนชุมชนหลังการกำหนด

โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนอย่างไรบ้าง ทบทวนชุมชนตามหลักการ 4 สร้าง ด้วยแบบสำรวจภูมิคุ้มกันทางใจ

คะแนนที่ได้ 57 คะแนน

การแปลผล

52-58 คะแนน **ชุมชนของคุณมีวิสัยทัศน์ในระดับสูง (A)**

ชุมชนของคุณมีความเข้มแข็ง มีการเตรียมตัวรับมือกับวิกฤตได้ดีเยี่ยม
ชุมชนของคุณควรพยายามคงระดับวิสัยทัศน์ในระดับนี้ต่อไปเรื่อยๆ

ชุมชนตำบลห้วยคั่นแหลม
อำเภอวิเศษชัยชาญ
จังหวัดอ่างทอง
มีผลการประเมินวิสัยทัศน์
ในชุมชนอยู่ใน**ระดับสูง**

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชน

1. ทีม อสม. ผู้นำชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 เพิ่มขึ้น
2. รู้วิธีหาแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้
3. มีความรู้และเข้าถึงหน่วยบริการมากขึ้น
4. รู้ระบบขั้นตอนการรับการรักษาเมื่อป่วย

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ทีมงาน รพ.สต. อสม. เทศบาล ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง
2. ภาครัฐเครือข่ายเข้มแข็ง ทำงานรวดเร็ว
3. ประชาชนส่วนที่พร้อมจะเรียนรู้ไปพร้อมกัน
4. มีผู้นำที่เป็นแบบอย่างทางด้านสุขภาพ

นวัตกรรม “กระเตงทัวร์ สงยา สงใจ ถึงห้วยบันไดบ้าน”

จากสถานการณ์โควิด-19ที่ผ่านมา ทำให้มีข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขของกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมี ทั้งการเดินทาง ความกลัวติดเชื้อโควิด-19 และเพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อโควิด-19 รพ.สต.ห้วยคันแหลน และอสม.ห้วยคันแหลน มองเห็นถึงความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชน และต้องการให้ผู้ป่วยได้รับยาต่อเนื่อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค จึงจัดทำกระเตงยา จัดส่งให้ผู้ป่วยถึงห้วยบันไดบ้าน แต่พี่น้อง อสม. ไม่ได้นำส่งเพียงแค่อยาเท่านั้น ยังนำส่งความรู้ พร้อมคัดกรองสภาพจิตใจของผู้ป่วยด้วยการใช้ Mental Health Check In ในการตรวจเช็คสุขภาพใจได้ทันที

ร่างกาย

จิตใจ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน

จากการนำนวัตกรรมนี้ลงไปใช้ในชุมชน ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชุมชนระหว่างทีมอสม.และประชาชน ให้ความร่วมมือกันดีขึ้น ทำให้ผู้ป่วยเกิดความเข้าใจ ได้รับโอกาส รู้สึกปลอดภัย และมีความหวัง อีกทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ได้เข้าถึงบริการทางสาธารณสุข ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้รับยาทานครบ 100% ไม่เกิดภาวะเครียดจากสถานการณ์โควิด-19